

Verzoek voor agendering PS 13 april 2022

Zoals afgesproken in het Presidium, onderbouwing agendapunt:

Brief GS, 1 april 2022 over: Gevolgen oorlog in Oekraïne op provincie en afdoening motie M 2022-8.

De regelmatige corona-updates van GS aan PS hebben we nog maar net achter ons gelaten en inmiddels is er alweer een nieuwe ernstige situatie met impact op onze provincie, ontstaan. De PvdA-fractie heeft de corona-updates van GS altijd zeer gewaardeerd. Hierdoor werd PS niet alleen goed geïnformeerd over actuele ontwikkelingen maar toonde GS (namens PS) ook haar grote maatschappelijke betrokkenheid bij de Drentse samenleving.

Dit pleit ervoor om de zogenaamde Oekraïnebrief die PS op 1 april jl. van GS heeft mogen ontvangen, geen eenmalige gebeurtenis te laten zijn. Want als de brief 1 ding duidelijk maakt, is het dat de gevolgen van de Russische agressie een enorme impact hebben. Ook als de oorlog binnen afzienbare tijd zou worden beëindigd, blijven de gevolgen op veel terreinen nog lange tijd voelbaar. Al is het alleen maar voor de vele vluchtelingen uit Oekraïne die dan misschien wel terug willen maar helemaal niet kunnen omdat hun huis, dorp of stad in puin is geschoten door het Russische leger.

Dat brengt ons op de paragraaf Onderwijs en Arbeidsmarkt in de Oekraïne-brief, pagina 6. GS schetst daarin enkele ontwikkelingen die zij op ons af ziet komen. En hoewel de PvdA niet aan cherry-picking wil doen – want alle in de brief genoemde sectoren zijn van belang en ondervinden in meer of mindere mate de gevolgen van de oorlog – is zij van mening dat juist deze twee aspecten, onderwijs en arbeidsmarkt, in het bijzonder aandacht verdienen.

In de overtuiging dat een groot deel van de nieuwe inwoners van onze provincie niet op korte termijn terug kan of terug wil keren, bieden zowel onderwijs als arbeidsmarkt perspectief. Niet alleen voor de vluchtelingen zelf maar ook voor het draagvlak in de samenleving om, in voorkomende gevallen, open te willen blijven staan voor en solidair te willen zijn met mensen in de wereld die minder getroffen hebben.

In de brief wordt gesproken over extra arbeidspotentieel voor krapteberoepen en daar zijn er meerdere van in Drenthe. De instroom van vluchtelingen zou hier deels in kunnen voorzien. Echter, dan moet er vanaf nu alles ingezet worden op taalcursussen en het bekend maken van de vluchtelingen met de Drentse gewoonten en gebruiken. Het is niet duidelijk of gemeenten en/of ondernemers voldoende middelen en motivatie hebben om hier zelf in te kunnen voorzien.

Ook het reguliere onderwijs wordt belast met mogelijk extra klassen, kinderopvang en de vraag naar extra personeel.

Vragen:

De PvdA fractie realiseert zich dat provinciale inzet op de thema's onderwijs en arbeidsmarkt in (financiële) zin wellicht beperkt zal zijn. Desondanks willen wij graag in beeld gebracht hebben wat er dan wél kan en/of wij daar als provincie ook in financiële zin voor aan de lat willen gaan staan. Wij horen graag de mening van fracties en GS op de volgende vragen:

Vragen aan fracties:

Bent u het met de PvdA-fractie eens dat – los van de ontwikkelingen in het oosten van Europa die niemand kan voorspellen – het de moeite loont om, om redenen zoals hierboven beschreven, prioriteit te geven aan een nadere verkenning van de thema's onderwijs en arbeidsmarkt. En daarbij impliciet te (laten) verkennen of hier extra financiële middelen aan toegekend kunnen of moeten worden?

Vragen aan GS:

Idem als onder fracties aangevuld met de vraag: ziet u mogelijkheden om, indien de 1^e vraag positief wordt beantwoord, op korte termijn bij PS terug te komen met een inhoudelijke reactie plus eventueel een financiële vertaling daarvan?

Namens de PvdA Fractie

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 1 april 2022
Ons kenmerk 13/5.8/2022000484
Behandeld door team Bestuur en Concernzaken
Onderwerp: Gevolgen oorlog in Oekraïne op provincie en afdoening motie
M 2022-8
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

De wereld is in enkele weken tijd drastisch veranderd. Met een oorlog aan de Europese grenzen en op rijafstand van ons land komen veel van de dingen die wij gewend zijn in een ander licht te staan. Wij beseffen eens te meer dat wij in Nederland in vrijheid en veiligheid kunnen leven en dat dit iets is om zeer te koesteren. Het is hartverwarmend om te zien hoeveel maatschappelijke initiatieven er loskomen om zowel de mensen in Oekraïne en omliggende landen te helpen, alsook om Oekraïners in Nederland goed op te vangen. Ook onder de medewerkers in het provinciehuis is de aandacht groot. Zo heeft de personeelsvereniging bijgedragen aan een hulpgoederenactie. Wij merken dat de oorlog voor veel mensen dichtbij voelt. En naast het enorme leed in Oekraïne merken wij dat de oorlog ook gevolgen heeft voor onze dagelijkse praktijk, bijvoorbeeld als het gaat om prijzen voor boodschappen of energie.

Hoewel er nog heel veel onduidelijk is, proberen wij als provinciaal bestuur goed te kijken naar wat er in de wereld om ons heen gebeurt. Wij realiseren ons dat er veel van ons gevraagd gaat worden in de (nabije) toekomst.

Uiteraard houdt dit alles u als Provinciale Staten ook enorm bezig. In uw vergadering van 9 maart 2022 is de motie M 2022-8 aangenomen, waarin u ons verzoekt om:

- actief te zoeken naar mogelijkheden om vluchtelingen uit het Oekraïense oorlogsgeweld in Drenthe op te vangen en daarin samen met de Drentse gemeenten op te trekken en de gemeenten zo goed mogelijk te ondersteunen;
- te onderzoeken of en zo ja welke contractuele en andere relaties de provincie met Rusland heeft en welke stappen mogelijk zijn om, in lijn met de internationale sancties, Rusland zo veel mogelijk uit onze uitvoering te weren;
- uw Staten hierover op korte termijn te informeren.

Naast het formuleren van een antwoord op vorenstaande vragen is er collegebreed gekeken naar de belangrijkste (mogelijke) gevolgen van de oorlog in Oekraïne op de Drentse samenleving en ons provinciale beleid. Dit in de wetenschap dat de situatie van dag tot dag kan veranderen en dat wij de situatie dan ook kritisch blijven volgen. Deze brief vormt een samenvatting van de ontwikkelingen die wij voor nu voor ons zien.

Motie M 2022-8 Mogelijkheden om vluchtelingen op te vangen

U riep ons op actief te zoeken naar mogelijkheden om vluchtelingen uit het Oekraïense oorlogsgeweld in Drenthe op te vangen en daarin samen met de Drentse gemeenten op te trekken en de gemeenten zo goed mogelijk te ondersteunen.

De Veiligheidsregio's hebben van de minister van Justitie en Veiligheid de opdracht gekregen om voor de korte termijn 1.000 opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen per Veiligheidsregio te realiseren en voor de periode daarna nogmaals 1.000 plekken. De realisatie omvat zowel het inrichten, het exploiteren als het bemensen van deze locaties.

De Veiligheidsregio's (en daarmee de gemeenten) zijn verantwoordelijk voor de opvang van deze mensen en zetten zich enorm in. Het is de Drentse gemeenten gezamenlijk gelukt om de eerste 1.000 plekken te realiseren. Deze plekken zijn nog niet allemaal in gebruik; momenteel worden zo'n 150 vluchtelingen opgevangen.

Wij zien ook veel hartverwarmende initiatieven om opvanglocaties en goederen te organiseren vanuit de Drentse gemeenschap. Coördinatie van particuliere opvang en initiatieven vindt plaats door het Rode Kruis en Vluchtelingenwerk.

Als provincie hebben wij bestuurlijk geen directe rol in de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De commissaris van de Koning (cvdK) heeft als Rijksheer en daarmee voorzitter van de Provinciale Regietafel Migratie wel een rol als het gaat om de zoektocht naar opvanglocaties voor het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA), want naast het creëren van opvanglocaties voor vluchtelingen uit Oekraïne speelt (nog steeds) de acute vraag naar opvanglocaties voor andere groepen asielzoekers, waaronder in het bijzonder die voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Deze locaties worden gerealiseerd, geëxploiteerd, bemest en ondersteund door het COA en Nidos.

Om gemeenten niet vanuit twee lijnen te bevragen en om verdringing te voorkomen ten aanzien van de realisatie en invulling van opvanglocaties, is het verstandig om de coördinatie van beide opgaven tijdelijk in één hand te leggen. De Veiligheidsregio's is daarom gevraagd om in dezen een coördinerende rol te spelen, in nauwe samenspraak met de Rijksheren als voorzitters van de Provinciale Regietafels Migratie. Om deze opdrachten te coördineren en uit te voeren, heeft de Veiligheidsregio Drenthe (VRD) een aparte crisisorganisatie ingericht. De cvdK neemt deel aan het bestuurlijk overleg.

Meer informatie over de realisatie van opvangplekken kunt u lezen in de brief van de VRD aan de Drentse gemeenten, die als bijlage bij deze brief is gevoegd.

Vanuit de VRD is daarnaast een capaciteitsuitvraag gedaan, onder andere aan de provincie, om een aantal cruciale plekken in de crisisorganisatie te bemensen. Wij stellen hiervoor een drietal medewerkers beschikbaar.

Motie M 2022-8 Contracten met Rusland

U riep in uw motie verder op te onderzoeken of en zo ja welke contractuele en andere relaties de provincie met Rusland heeft en welke stappen mogelijk zijn om, in lijn met de internationale sancties, Rusland zo veel mogelijk uit onze uitvoering te weren.

In ons contractmanagementsysteem (negometrix) is gekeken naar contracten met Rusland. Wij hebben daar geen voorbeelden van gevonden. Wel is er in 2019 sprake geweest van een intentie om te komen tot een convenant Noord-Nederland - Oblast Leningrad. Sinds 1998 is er sprake een formele samenwerking tussen het Koninkrijk Nederland en de Russische Federatie. En in 2019 is de intentie uitgesproken om vanuit deze bilaterale samenwerking, de samenwerking tussen de provincies Groningen, Fryslân en Drenthe (Noord-Nederland) te formaliseren door het convenant Noord-Nederland - Oblast Leningrad op te stellen. Dit is nog niet met een ondertekening afgerond. In het licht van de huidige geopolitieke ontwikkelingen zullen wij dit ook niet meer doen en de samenwerking niet voortzetten.

Gevolgen oorlog op Drentse samenleving en provinciaal beleid

Beleidsinhoudelijk

Sociaal domein

Als gevolg van de oorlog en de sancties tegen Rusland zien wij een toename van het aantal inwoners in kwetsbare (financiële) posities en daarmee kansengelijkheid door de stijgende grondstofprijzen en hogere kosten voor levensonderhoud (bijvoorbeeld voor levensmiddelen en gas). Inwoners met een relatief smalle beurs worden hierdoor harder getroffen.

Economie

Vanuit economisch perspectief wordt rekening gehouden met een forse inflatie/koopkrachtdaling. Inwoners geven in tijden van crisis minder uit; dit zet extra druk op de economie, zeker na de coronacrisis. Door sancties en problemen met vervoer zijn er gevolgen voor import (staal en grondstoffen onder andere voor kunstmest, halffabricaten, granen) en export. Exacte gevolgen voor Drenthe zijn (nog) niet duidelijk. Er zijn geen gegevens over import/export tussen Drenthe en Oekraïne en Rusland.

De afhankelijkheid van voedingsstoffen en grondstoffen (gas) neemt toe en drijft prijzen op. Dit remt investeringen op langere termijn, ook op het gebied van innovatie en digitalisering mkb.

Energieprijzen werken voor heel veel bedrijven, maar ook voor consumenten, door. Drenthe heeft bedrijven met grote energie-afhankelijkheid, zoals in de verwerking van agrarische producten, de maakindustrie en de chemische industrie.

Vrijetijdseconomie

Door de algemene prijs- en kostenstijging zal de haalbaarheid van lopende projecten en nog te ontwikkelen projecten onder druk komen te staan. Ook is de verwachting dat de investeringsbereidheid van ondernemers kleiner wordt. Het effect op binnenlandse vakanties is nog moeilijk te voorspellen. Het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC) voorspelt dat er minder tweede, derde en vierde vakanties zullen zijn. Aan de andere kant is het mogelijk dat mensen door de onzekerheden, net als tijdens de coronacrisis, weer meer in eigen land blijven.

Land- en tuinbouw

Er is al geruime tijd (landelijke) inzet op het verzachten van de impact van de hoge gasprijzen voor de tuinbouw. Ook stimuleren wij samen met de gemeente Emmen verduurzamingsinitiatieven in het tuinbouwgebied in Emmen. Glastuinbouw Nederland en Greenports Nederland zijn op dit moment in gesprek om te bekijken of er eventuele fiscale of andere maatregelen getroffen kunnen worden. Via brancheverenigingen wordt in kaart gebracht wat de mogelijke schade van het verlies van afzet betekent ('Crisisorganisatie Tuinbouw'). Op Europees niveau is veel discussie ontstaan over het uitstellen of juist versnellen van initiatieven uit de Green Deal, waaronder de Farm to Fork-strategie. De discussie spitst zich vooral toe op de zware focus die ligt op de biologische landbouw. Noord-Nederland heeft met natuurinclusieve landbouw een duidelijk antwoord op de vraag hoe voedselzekerheid en duurzaamheid kunnen worden gecombineerd.

Verder wordt landelijk gesproken over de mogelijke leveringsproblemen van grondstoffen voor de landbouw en voedselzekerheid. De informatie die wordt verzameld, wordt besproken met het Rijk. De provincie is hier geen directe partner in, maar wij worden hierover wel geïnformeerd (zie voor meer: onderwijs/arbeidsmarkt voor een relatie met tuinbouw).

Verkeer en vervoer/beheer, onderhoud en infraprojecten

Vanwege diverse mondiale ontwikkelingen, waaronder de coronapandemie, was er al sprake van fors stijgende prijzen en schaarste van specifieke materialen. Door de oorlog in Oekraïne wordt dit nog eens versterkt. Hoe groot het effect is op aanleg, beheer en onderhoud van infrastructuur in de provincie is nog niet te zeggen, maar de ontwikkelingen die prijsopdrijvend zijn en/of levertijden kunnen frustreren, stapelen zich op:

- sterk stijgende energieprijzen (gas, stroom, brandstof)
- schaarste van materialen (hout, staal, elektronica)
- uitval van personeel vanwege corona
- eventuele verdere negatieve gevolgen van de oorlog in Oekraïne

De hoge energieprijzen werken direct door in de kosten van bijvoorbeeld asfalt en beton, aangezien de productie daarvan veel energie vergt.

Lopende bestekken en contracten

De meeste lopende opdrachten vallen onder Uniforme Administratieve Voorwaarden-Geïntegreerde Contractvormen (UAV-GC)-contracten, waar standaard is voorzien in een regeling over kostenverhogende omstandigheden (UAV) en

onvoorziene omstandigheden (UAV-GC). Onder bepaalde voorwaarden kunnen de meerkosten dan vergoed worden. Er is inmiddels een aantal verzoeken van aannemers en leveranciers binnengekomen om vergoeding voor prijsstijgingen, in relatie tot levering van asfalt, beton, staal, hout en elektronica en de toegenomen brandstofprijzen. Wij hebben in het college afgesproken om op korte termijn een verdiepende analyse te doen om de gevolgen nader te duiden en zo nodig aanvullende afspraken te maken.

Nieuwe opdrachten

De meeste onderhoudswerkzaamheden voor dit jaar zijn nog in voorbereiding en moeten nog worden aanbesteed of ingekocht. Wij houden rekening met hogere kosten en onzekerheid over de levering van goederen door materiaalschaarste. Wij verwachten dat ondernemers minder geneigd zullen zijn om vaste, afgesproken tarieven te hanteren.

Gevolgen

Het is de vraag hoe wij hier als provincie mee om willen gaan. Het is te verwachten dat bepaalde leveringen of diensten niet geleverd kunnen worden volgens de afspraken in het contract. Normaliter staat de provincie dan in haar recht om bijvoorbeeld een boete op te leggen of andere sancties te treffen, zoals het niet voldoen van facturen. Wij zijn voornemens ons coulant op te stellen naar opdrachtnemers, zoals dat ook met de pandemie is gebeurd. Wij wegen daarin ook mee dat onze lokale ondernemers vaak kwetsbaarder zijn dan de grotere landelijk opererende aannemers. Ook zullen wij moeten nadenken over het prioriteren van projecten, als er minder uitgevoerd kan worden voor hetzelfde geld. Bij dergelijke prioriteringen zullen wij projecten waar de veiligheid in het geding is, zoals bijvoorbeeld het vervangen van oeverbeschoeiing, voorrang geven. Wij houden er ook rekening mee dat het kan voorkomen dat materialen helemaal niet leverbaar zijn of tegen zulke hoge kosten, dat onderhoudsprojecten uitgesteld moeten worden.

Andere organisaties

Vanuit de initiatiefcommissie Bouwend Nederland wordt gewerkt aan een gezamenlijke notitie namens de provincies Fryslân, Groningen en Drenthe. Hierin worden de risico's die bouwprojecten lopen geïnventariseerd en mogelijke maatregelen uiteengezet. Landelijk gezien treden provincies in contact met elkaar; op ambtelijk niveau wordt veelvuldig geïnformeerd naar de omgang met deze ontwikkelingen. Hieruit komt nog geen eenduidige lijn naar voren.

Openbaar vervoer

Als provincie staan wij aan de lat voor eventuele tekorten bij het OV-bureau. De energieprijzen gaan van invloed zijn op de indexering van de bijdrage aan de vervoerders in de OV-concessie. De omvang is nog niet in te schatten. Wellicht zal de energieprijs van invloed zijn op de omvang van het verkeer, doordat mensen minder reizen of de auto sneller laten staan en het OV gaan gebruiken. Het OV draagt ook bij aan verplaatsing van vluchtelingen: Oekraïners mogen met hun paspoort binnen Nederland gratis naar een opvangplek reizen.

Onderwijs en arbeidsmarkt

Algemeen kunnen wij concluderen dat de situatie op de arbeidsmarkt op dit moment nog stabiel is, in die zin, dat wij de gevolgen van de oorlog nog niet terugzien in de cijfers. Tevens is de verwachting dat de gevolgen regionaal dan wel sectoraal beperkt blijven, in tegenstelling tot de ontwikkelingen die wij zagen tijdens corona en de financiële crisis in 2008. Daarnaast is het goed om te beseffen dat de rol van de provincie op dit beleidsterrein ondergeschikt is aan die van de gemeenten, het Rijk en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Zij zijn in eerste instantie aan zet.

Wij zien onder andere de volgende ontwikkelingen op ons afkomen:

- de schaarste aan grondstoffen zou ertoe bij kunnen dragen dat bedrijven ervoor kiezen om productielijnen stil te leggen. Omdat men het personeel in dienst wil houden, verwachten wij dat er zal worden ingezet op deeltijd-WWV;
- daarnaast biedt de instroom van vluchtelingen extra arbeidspotentieel voor krapteberoepen (Oekraïners hebben vanaf 1 april 2022 geen werkvergunning nodig);
- het is onduidelijk of gemeenten middelen hebben om voldoende taalcursussen in te kopen of dat ondernemers dat gaan doen;
- de vraag aan het onderwijs zal überhaupt centraal komen te staan. Denk ook aan extra klassen voor kinderen met een vreemde taal. Maar ook de kinderopvang, want veel van de vluchtelingen zijn vrouwen met kleine kinderen. Er zal extra personeel nodig zijn.

Cultuur

De schaarste en stijgende prijzen voor grondstoffen leiden tot hogere kosten voor festivals, voorstellingen, tentoonstellingen en restauraties. Veel culturele instellingen zijn gehuisvest in oude (monumentale) panden met hoge energielasten. Zij zullen last gaan krijgen van de hoge energieprijzen. Stijgende inflatie leidt tot minder bestedingsruimte.

Klimaat en energie

Een versnelling van de energietransitie is een veel gehoorde oplossing. De Europese Commissie heeft op 8 maart 2022 een voorstel opgeleverd om versneld over te gaan op schone energie om zo minder afhankelijk te zijn van de import van Russisch aardgas.

De minister voor Klimaat en Energie heeft recent een brief naar de Tweede Kamer gestuurd, waarin hij in het verlengde van het Europese voorstel de mogelijkheden van en gevolgen voor Nederland schetst. Deze ontwikkelingen beschouwend, is het helder dat deze gevolgen ook het Drentse energiebeleid zullen gaan raken. Hierbij kan men denken aan de volgende onderwerpen: waterstofeconomie, groengasproductie, energiearmoede, verduurzaming industrie, etc.

Omdat de productie van duurzame energie nog niet in de pas loopt met de vraag, komt ook de gas- en oliewinning in Drenthe in een andere context. Onze afhankelijkheid van gas blijft voorlopig manifest en ook de afbouw van de winning uit het Groningenveld is landelijk weer ter discussie gekomen.

Hoe dit alles zich verder zal ontwikkelen is nu nog niet duidelijk. Wel is de afgelopen periode helder geworden dat er meerdere incentives zijn om de energietransitie te realiseren: duurzaamheid, betaalbaarheid en onafhankelijkheid.

Wonen

Noodopvang en asiel

Uitgaande van de vluchtelingenstroom en de al bestaande krapte op de woningmarkt, kennen wij een fikse opgave om de vluchtelingen te huisvesten. Via de Veiligheidsregio's wordt nu noodopvang georganiseerd. Na een periode van noodopvang betreft het een vraag naar een tijdelijk onderkomen; de oorlog zal bepalen wanneer en in hoeverre vluchtelingen na verloop van tijd terug zouden kunnen keren.

Woningvraag

De vraag naar woningen neemt toe; welk deel hiervan van tijdelijke aard is, is lastig te duiden en sterk afhankelijk van niet-beïnvloedbare externe factoren, zoals de oorlog, kapitaalmarkt en energie- en grondstoffenprijzen, waarvan niet duidelijk is hoe lang deze aanhouden. Op lange termijn laten alle prognoses een dalend aantal huishoudens in Drenthe zien, maar de afgelopen jaren is het juist de immigratie die de krimp remt of zelfs doet omzetten naar lichte groei.

Het aanbod aan woningen blijft sterk achter. Omdat een deel van de vraag mogelijk tijdelijk is, zal de vraag naar flexwoonvormen aanhouden. Dit zijn woningen met een tijdelijk huurcontract of tijdelijke wooneenheden. Woonplannen, permanent of tijdelijk, komen echter onvoldoende of in een laag tempo van de grond. De provincie ondersteunt gemeenten waar zij dat kan door middel van het impulsteam wonen.

Bedrijfsvoering

Gastoevoer in provinciehuis

Het provinciehuis is nagenoeg 'gasloos'. Wij kopen een klein gedeelte van onze energie collectief in via een collectief van Drentse gemeenten en de VRD. Via dit collectief en het contract met Eneco is niet 100% uit te sluiten dat wij gas uit Rusland ontvangen. Dit valt niet goed na te gaan en zelfs de leverancier heeft daar geen volledig zicht op, omdat de meeste bedrijven (een groot deel) van het gas via die gasrotonde kopen. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) schrijft daarover: "*Kijken naar de contracten is, althans in het geval van Nederland, niet uitvoerbaar omdat de handelsmarkt anoniemer is geworden en losgekoppeld van fysieke gasstromen*". Er is een levendige handel in leveringscontracten. Daarom kan gas op papier uit de VS of ergens anders vandaan komen, terwijl het wordt geleverd vanuit een ander land.

ICT en dataverkeer

Wij volgen de digitale ontwikkelingen op de voet. Er is een aantal zaken die hierbij van belang zijn om te weten. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft aangegeven dat lokale overheden geen software en apparatuur moeten betrekken/gebruiken uit Rusland; dat heeft voor onze provincie geen effect, want daarvan maakten wij al geen gebruik. Qua cyberdreiging geldt

standaard dat het internetverkeer van enkele minder vertrouwde landen reeds wordt geïnspecteerd en soms geblokkeerd; uiteraard geldt dat voor Rusland nu in het bijzonder. Dit heeft verder geen effect op onze bedrijfsvoering. De technische beveiliging (zoals firewall, virusscanners) wordt nu met voorrang steeds van de nieuwste beveiligingsversies voorzien. Ongewenst internetverkeer dat wordt gedetecteerd/geblokkeerd wordt nader bekeken op herkomst en eventuele bijzonderheden.

Subsidies & Inkoop

Wij hebben geen contracten met Rusland. Daarnaast is een scan op het bestaan van facturen van crediteuren uit Rusland uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de meest recente betaling in 2014 is gedaan in het kader van het project Alliance Fresh Water Project 2014.

Op korte termijn kan, zoals hierboven onder 'Verkeer en vervoer/beheer, onderhoud en infraprojecten' is vermeld, de situatie zich voordoen dat een partij in relatie tot een lopend contract beroep gaat doen op onmacht of onvoorziene omstandigheden. Voor de lange termijn is de verwachting dat er bij nieuwe aanbestedingen meer aandacht zal zijn voor voorwaarden met betrekking tot prijs of leveringsverplichting.

Tot slot

De afgelopen weken werd het provinciehuis aangelicht in de kleuren van de Oekraïense vlag. De aanlichting stopt vanaf 4 april 2022. De Oekraïense vlag blijft wapperen op het dak van ons provinciehuis. Daarmee betuigen wij onze steun aan de bevolking van Oekraïne.

Wij blijven u, door middel van brieven als deze en tijdens reguliere overlegmomenten, informeren.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlage: Brief van de VRD aan de Drentse gemeenten

Aan de gemeenteraden in Drenthe

In afschrift aan Colleges van B&W

Veiligheidsregio Drenthe

Postbus 402

9400 AK Assen

0592-324660

info@vrd.nl

www.vrd.nl

ons kenmerk

U220539

uw kenmerk

datum

24 maart 2022

inlichtingen bij

Suzanne Roijackers

telefoonnummer

06-11453744

email

suzanne.roijackers@vrd.nl

onderwerp

Informatie over de aanpak van de vluchtelingenstroom (raadsbrief 2)

Geachte leden van de Drentse gemeenteraden,

Twee weken geleden ontving u een eerste raadsinformatiebrief over de Drentse aanpak van de vluchtelingenstroom. De Drentse gemeenten en de VRD werken samen hard aan deze opgave, wij informeren u graag over de voortgang hiervan.

Realisatie opvangplekken

Er is een gezamenlijk werkbestand ingericht waarin gemeenten en veiligheidsregio actueel inzichtelijk houden welke opvanglocaties in welke gemeente beschikbaar zijn, vanaf wanneer en onder welke condities. Met elkaar wordt hard gewerkt om de randvoorwaarden waaronder locaties beschikbaar zijn, goed in beeld te krijgen en zo een werkend overzicht te hebben.

Hierbij gelden de volgende spelregels:

- De VRD is coördinerend en ondersteunend en zet zich in voor de aanpak waarbij 1 x 12 efficiënter is dan 12 x 1.
- Gemeenten inventariseren capaciteit en dragen zorg voor de daadwerkelijke opvang inclusief alle bijbehorende faciliteiten.
- Het besluit om wel of niet op te gaan vangen, of een locatie beschikbaar te stellen aan het COA, ligt bij het lokale bestuur.
- We maken onderscheid in twee soorten opvang:
 1. Noodopvang ter overbrugging en kortdurend (enkele dagen).
 2. Duurzame opvang voor langere tijd, met meer voorzieningen en privacy.

In het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg is afgesproken de Drentse focus op de duurzame opvang te richten. De gevraagde 1000 opvangplekken zijn deze week gerealiseerd, maar zijn nog niet allemaal in gebruik. Zo'n 150 vluchtelingen zijn hier opgevangen. Aan de volgende 1000 plekken wordt nu gewerkt.

Landelijke coördinatie

Er is door de VRD een telefoonnummer ingericht dat 24/7 bereikbaar is voor vluchtlingencoördinatie. De VRD stemt vraag en aanbod af met het Landelijke Coördinatiepunt Vluchtelingen Spreiding (LCVS). Vanuit dit verzamelpunt is het overzicht van de beschikbare gemeentelijke opvangplekken op bovenregionale/landelijke schaal in beeld en vindt coördinatie plaats.

Inmiddels zijn onder coördinatie van de veiligheidsregio's bijna 23.000 opvangplekken gerealiseerd, waarvan er op 17 maart ongeveer 8000 bezet waren. De UNHCR heeft ondertussen haar voorspelling naar boven bijgesteld en voorspelt nu dat er ongeveer 5 miljoen personen uit Oekraïne zullen vluchten. De stroom van vluchtelingen uit Oekraïne stelt Nederland voor een grote opgave en er wordt hard gewerkt om allerlei vraagstukken die daarbij opkomen op te lossen. Nog niet op alle vragen is nu al antwoord, maar er wordt wel steeds meer duidelijk hoe de opvang van Oekraïners in Nederland op de korte, maar ook middellange termijn wordt vormgegeven.

Dat betekent dat ook voorbereidingen moeten worden getroffen voor een verdergaande situatie waarin de opvang van mensen uit Oekraïne in omvang in ruime mate groter wordt dan de circa 50.000 plekken die thans in voorbereiding zijn, of waarin deze opvang langer duurt. Voor die fase ligt een aanpak voor de hand om te zorgen voor een spreiding van vluchtelingen over Nederland, waarbij gebruik wordt gemaakt van gezamenlijke opvanglocaties van serieuze omvang waar gewenst en mogelijk. Dit kunnen omvangrijke locaties zijn.

Daarnaast is het goed aan te geven dat voor asielzoekers met een andere nationaliteit een oplopend tekort aan opvangplekken bestaat. Uiteraard moet hier ook opvang en begeleiding voor worden geboden. De provinciale regietafel, onder voorzitterschap van de commissaris van de Koning, is het gebruikelijke platform om deze onderwerpen bestuurlijk af te stemmen. Om gemeenten niet vanuit twee lijnen te bevragen en om verdringing te voorkomen ten aanzien van de realisatie van opvanglocaties, is de coördinatie van beide opgaven in handen van de veiligheidsregio's gelegd.

De provincie ondersteunt deze samenwerking.

Richtlijn tijdelijke bescherming

De Europese Unie heeft op 4 maart 2022 de Richtlijn Tijdelijke bescherming geactiveerd. Mensen die het conflict in Oekraïne ontvluchten krijgen bescherming in de lidstaten van de Europese Unie, zo ook in Nederland. Tijdelijk beschermden volgens de richtlijn hebben recht op onder meer fatsoenlijk onderdak, levensonderhoud, medische zorg, en onderwijs. Naast Oekraïners is de richtlijn ook van toepassing op bepaalde categorieën derdelanders die in Oekraïne verblijf hadden.

Registratie

Via de Basis Registratie Personen (BRP) wordt gekomen tot een zo snel mogelijke en eenduidige registratie van personen die uit Oekraïne naar Nederland zijn gekomen. Deze registratie vindt plaats op basis van overgelegde documenten. Ook personen die worden opgevangen bij particulieren en hun identiteit, herkomst, nationaliteit en verblijfsrecht op basis van overgelegde documenten kunnen aantonen, moeten worden ingeschreven in de BRP door de gemeente waarin zij verblijven. Dit proces wordt nu in Drenthe ingeregeld. Als dat goed staat zal een actieve oproep worden gedaan richting particulieren die vluchtelingen opvangen om hen te komen registreren.

Zicht op particuliere opvang

Bekend is dat er een groot aanbod is van particuliere opvangplekken in Drenthe. We kunnen op dit moment nog geen duidelijke informatie geven hoeveel vluchtelingen er op deze plekken ook daadwerkelijk worden opgevangen. Daarvoor zal de registratie in de BRP meer helderheid gaan geven.

Om de vele private initiatieven in goede banen te leiden, hebben het Rode Kruis, Vluchtelingenwerk Nederland en het Leger des Heils hun krachten gebundeld om deze initiatieven te coördineren. Samen met andere betrouwbare partners werken zij aan een platform waar particuliere initiatieven kunnen worden

aangeboden (goederen, diensten, vrijwilligers). Voor particuliere opvang is het consortium, in samenwerking met TakeCareBNB, bezig met het werven, screenen en begeleiden van gastgezinnen. Vanuit het Rijk zullen deze organisaties hierbij (financieel) worden ondersteund. Er wordt gewerkt aan een handreiking voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen door particulieren.

Verder zijn er door het consortium Humanitarian Service Points opgezet op verschillende stations in Nederland om vluchtelingen uit Oekraïne op te vangen, te informeren en door te verwijzen naar een opvanglocatie.

Inrichting crisisorganisatie

De Drentse crisisorganisatie krijgt al werkende weg vorm. Er wordt hard gewerkt aan bemensing van sleutelposities. Van belang is dit ook duurzaam in te richten om langere tijd inzetbaar te zijn. De regionale crisisorganisatie heeft veelvuldige afstemming, zowel in de regio, als op landelijk niveau. Op bestuurlijk niveau vindt elke twee weken overleg plaats in Drenthe.

Zowel voor gemeenten als voor de VRD geldt dat personele capaciteit een schaars goed is. Ook door COVID vallen er op dit moment veel mensen uit. We proberen met elkaar de organisatie zo goed mogelijk in te richten en doen daarbij ook een beroep op onze partners, zoals de provincie.

Financiën

Op dit moment werkt het kabinet samen met partners binnen en buiten de Rijksoverheid aan financiering van de opvanglocaties en bijhorende kosten in gemeenten en veiligheidsregio's. Uitgangspunt daarbij is dat het kabinet van rijkswege de kosten die gemaakt zullen worden door gemeenten en veiligheidsregio's integraal zal vergoeden. Daartoe rondt het kabinet een ministeriële regeling af, in overleg met gemeenten, veiligheidsregio's.

Tot slot

We zetten als Drentse gemeenschap de schouders onder deze stevige opgave. Mocht u vragen hebben over individuele locaties, dan kunt u zich daarvoor tot uw eigen gemeente wenden.

Met vriendelijke groet,

Namens de deelnemers aan het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg Oekraïne,

Marco L.J. Out
Voorzitter Veiligheidsregio Drenthe